

KOP OP ZUID

Werkkonferentie over het wederzijds profijt van het grootstedelijke ontwikkelingsproject "Kop van Zuid" en aangrenzende stadsvernieuwingswijken.

De werkkonferentie op 23 februari 1990 wordt georganiseerd door het Rotterdams instituut bewonersondersteuning (Rio) in samenwerking met de bewonersorganisaties uit de omliggende stadsvernieuwingswijken en met de gemeente Rotterdam.

Stadsvernieuwingswijken

De ontwikkeling van het gebied en haar bewoners is verbonden met Lodewijk Pincoffs, entrepreneur en avonturier, de opkomst en neergang van de havens, immigranten uit Zeeland en Brabant, uit China en uit Turkije en Marokko.

Om het verval van de woongebieden te keren werd vanaf begin jaren '70 een breed ontwikkelingsprogramma ingezet onder de noemer "stadsvernieuwing". Op sociaal-cultureel terrein werden soortgelijke "achterstandsprogramma's" opgezet zoals "Onderwijs en sociaal milieu".

Deze programma's zijn op grenzen gestoten. De bewoners in de stadsvernieuwingswijken hebben harde klappen opgelopen van de economische crisis van de jaren 80-82 en van de daarop volgende herstructurering. De werkloosheidspercentages zijn het hoogst en de gemiddelde inkomens en scholingsgraad het laagst van Rotterdam en van Nederland. De bewoners zijn niet bevrijd van de stigma's die op hen drukken en de daaruit voortvloeiende maatschappelijke diskriminatie.

Dat is één kant van het verhaal. De andere kant vormen de grote potenties van het gebied. De sterke gehechtheid van de bevolking aan het gebied dat "vol is van herinneringen" (Han Meyer), de enorme infrastructuur van kleine bedrijven, identiteit-bepalende elementen als het Afrikaanderplein met weekmarkt, de Boulevard-Zuid/Putselaan en omgeving met talloze voorzieningen en bedrijfjes van immigranten, het Deliplein, het Noordereiland met een netwerk van bedrijfjes en buro's op het gebied van grafische industrie en vormgeving, woongebouwen in de sociale sektor met uitzicht op havens en rivier.

Grootstedelijke ontwikkeling

De plannen voor een grootstedelijk ontwikkelingsproject op de Kop van Zuid (Mullerpier, BISPO-gebied) met een nieuwe brug, kantoren en bedrijven, stedelijke woonmilieu's en voorzieningen, bieden kansen

voor de ontwikkeling van het omliggende gebied en vormen tegelijkertijd een bedreiging. Woongebieden in de schaduw van kantoortorens kunnen in een neerwaartse spiraal komen omdat het draagvlak van voorzieningen verder wordt aangetast, publieke en particuliere investeringen worden "weggezogen", de bestuurlijke aandacht wordt verlegd en sociale tegenstellingen worden vergroot. De maatschappelijke kosten van een dergelijke ontwikkeling keren niet automatisch terug in de winst- en verliesrekening van de betrokken beleggers, projectontwikkelaars en bedrijven.

Kop op zuid

De titel van de konferentie verwijst naar een programma voor wederzijds profijt van het ontwikkelingsproject "Kop van Zuid" en aangrenzende stadsvernieuwingswijken.

Daarvoor is een ontwikkelingsprogramma nodig voor het gehele gebied waarvan de Kop van Zuid onderdeel uitmaakt. (De aangrenzende wijken Feijenoord/Noordereiland, Afrikaanderwijk en Katendrecht, en breder gezien de wijken in de driehoek Dokhaven - Stadion Feijenoord - Noordereiland). Dit programma bevat ruimtelijk-stedebouwkundige componenten, sociaal-economische en sociaal-culturele.

Op de werkkonferentie van 23 februari ligt het accent op de sociaal-economische component.

Doel van de konferentie

De werkkonferentie is een vervolg op een bijeenkomst in mei 1989 georganiseerd door Rio en gemeente Rotterdam in samenwerking met het adviesburo SEINPOST over positie en relaties van de verschillende partijen die betrokken zijn bij de planontwikkeling van de Kop van Zuid (gemeentebestuur, gemeentelijke diensten, beleggers, projectontwikkelaars, bouwbedrijven, bewoners en gebruikers). Invalshoek was de participatie van bewonersorganisaties in de planontwikkeling. Verslag: "De plaats van het bewonersbelang in de organisatie van de Kop van Zuid"; Rio/SEINPOST, september 1989.

De aanbevelingen van deze eerste werkkonferentie worden verwerkt in het bestemmingsplan Kop van Zuid waarvan het concept begin 1990 zal verschijnen.

Doel van werkkonferentie II is bouwstenen aan te dragen voor een programma van het gemeentebestuur voor de sociaal-ekonomische ontwikkeling van het gebied. Centraal staan werkgelegenheid, werkloosheid en ekonomische infrastructuur.

Leidende gedachte vormt "social return for public investment". In de onderhandeling tussen gemeentebestuur, marktpartijen en maatschappelijke organisaties worden afspraken gemaakt t.a.v. ruimtelijke, sociaal-ekonomische en maatschappelijke componenten van ontwikkelingsprogramma's.

Een instrument daarvoor vormt een lijst van "beoordelingskriteria die wordt gehanteerd bij de beoordeling van konkrete projekten en de selektie van samenwerkings-partners" (Paul van Schilfgaarde).

Opzet van de konferentie

Voor de konferentie worden verschillende partijen uitgenodigd die betrokken zijn bij de Kop van Zuid. In de huidige fase van de ontwikkeling van het projekt ligt het accent daarbij op bewonersorganisaties en gemeente Rotterdam.

De konferentie beoogt het vergroten van de kommunikatie en verstandhouding tussen partijen. De konferentie heeft het karakter van een workshop waarop ook onaffe ideeën ter tafel kunnen komen. Van de deelnemers wordt een aktieve participatie verwacht. Participanten zijn Gemeente Rotterdam (gemeentebestuur, gemeentelijke diensten), bewonersorganisaties en bedrijven uit het gebied en extern deskundigen uit de kring van (overkoepelende organisaties) van beleggers, projektontwikkelaars en onderzoeksinstellingen. Deelname vindt plaats op uitnodiging. Het aantal deelnemers is 75 personen.

Programma

Hoofdmoot van het programma vormen 4 werkgroepen met 15 à 20 deelnemers, over de volgende thema's.

a) Potenties en ontwikkelingsmogelijkheden van het gebied; voorzitter ir. H. Meyer (onderzoeker Projektorganisatie Stadsvernieuwing Gemeente Rotterdam).

b) Spin-off van Kop van Zuid projekt: kansen voor omliggende wijken; voorzitter dr. P. van Schilfgaarde (Adviesburo Seinpost).

c) Betekenis van de realisatie van de bouwwerken op de Kop van Zuid voor de werkgelegenheid en werkloosheid in het gebied; voorzitter drs. F. Belderbos (projektleider Investerings Rotterdam Werkt).

d) Bijdrage van de te vestigen bedrijven aan de werkgelegenheid en de bestrijding van de werkloosheid in het gebied; voorzitter drs. J.D. de Viet (senior-beleidsadviseur van direktie Sociaal-ekonomische ontwikkeling, Gemeente Rotterdam).

De konferentie wordt gestart met 2 korte inleidingen:

-ir. J.D. Doets (direkteur ROTOR): "**Relaties tussen ruimtelijke, sociaal-ekonomische en sociaal-culturele ontwikkeling; voorbeeld Kop van Zuid**".
-woordvoerder van bewonersorganisaties: "**Een kop op Zuid; programma-punten**".

De konferentie wordt afgesloten met een paneldiskussie waarin de voorzitters van de werkgroepen rapporteren en door enkele deelnemers een kommentaar wordt geleverd.

Ter voorbereiding van de konferentie worden notities geproduceerd door voorbereidingsgroepen.

Aanmelding

Aanmelding voor de konferentie vindt plaats door het retourneren van bijgevoegd aanmeldingsformulier vóór 25 januari 1990.

De deelnemers ontvangen begin februari de konferentie-map en het definitieve programma.